

Articolul

I. Definiție

Articolul este o particulă specifică substantivului, pentru a arăta în ce măsură obiectul denumit este cunoscut vorbitorilor.

II. Clasificare:

- A. După locul pe care îl are față de cuvântul pe care îl însoțește.
- Proclitic** – stă în fața cuvântului: **o** carte, **cea** frumoasă, filă **a** cărții, **lui** Mihai
 - Enclitic** – la finalul cuvântului: cartea**a**, elevul**i**, copiii**i**, elevul**ui**
- B. După gradul de individualizare:
- Hotărât
 - Nehotărât
 - Demnostrativ-adjectival
 - Posesiv

1. Articolul hotărât – recapitulare

- arată că ființa/obiectul e cunoscut vorbitorului

gen	singular	plural
Masculin + neutru	-l, -le (copilul, câinele) -lui (copilului)	-i (copiii, câinii) -lor (copiilor, câinilor)
Feminin	-a (fata) -ei (fetei)	-le (fetele) -lor (fetelor)

Art. hot. e, în general, enclitic.

Excepție: **lui** Gigel, **lui** Vali, **lui** Carmen, **lui** martie, **lui** tata (dar și tatălui, sau tatei), **lui** nenea Ion – în aceste situații stă în poziție proclitică

2. Articolul nehotărât – recapitulare

- Arată că ființa sau obiectul nu este cunoscut vorbitorului

gen	singular	plural
masculin + neutru	un, unui	niște, unor
feminin	o, unei	niște, unor

Art. nehot. este proclitic.

Formele „un” și „o” au mai multe valori morfologice:

- Articol nehotărât:** **Un** copil muncește. (când nu are continuare)
- Adjectiv:** **Un** copil citește, **altul** stă. (când se continuă cu „altul”)
- Numeral:** **Un** copil citește, **doi** scriu. (când se continuă cu un număr)

Între articolul nehotărât și substantiv poate fi intercalat un adjectiv

Ex: *o frumoasă fată, un minunat discurs, unei triste perioade, unor nepăsători părinți*

Prin articulare cu articol hotărât sau nehotărât orice parte de vorbire devine substantiv

Ex: adjectivul „frumoasă” – devine subst. „o frumoasă” sau „frumoasa (aceea)”
pronumele „nimic” – devine subst. „nimicul” sau „un nimic”
interjecția (exclamăția) „of” – devine subst. „un of” sau „oful”

3. Articolul demonstrativ (adjectival) – predare

- precede (stă înaintea) un adjectiv sau numeral și leagă un substantiv articulat hotărât de un adjectiv/ numeral, sau poate ajuta la formarea gradelor de comparație

Ex: casa **cea** frumoasă, băiatul **cel** timid, copiii **cei** dintâi, Mircea **cel** Bătrân, cea mai dragă, **cel** mai scump

gen	Singular Formă literară+populară	Plural Formă literară+populară
Masculin	cel (ăl), celui (ălui)	cei (ăi), celor (ălor)
feminin	cea (a), celei (ălei)	cele (ale), celor (ălor)

Forme literare + populare:

Ex: *cel mic/ ăl mic, cea înaltă/ a înaltă, cei mari/ ăi mari* etc.

În analiza gramaticală, art. dem. **nu are singur funcție sintactică**, el se analizează cu adjectivul sau numeralul.

Ex: *cartea cea nouă, cea de-a doua carte, cei doi elevi, elevii cei doi*

Când „cel, cea, cei cele” sunt urmate de altă parte de vorbire decât adjectiv, ele nu mai sunt articole demonstrative/adjectivale, ci sunt **pronume forme populare**:

Ex: **cea** de acolo, **cei** de-acasă... – sunt formele scurte ale pronumelor „aceea” sau „aceia”

Atenție la ortograme:

Cel: cel mare, cel dintâi, cel mai mare

Ce-l: Ce-l interesează?

Cea: cea mică, cea de-a doua, cea mai bogată

Ce-a: Ce-a mai făcut?

Cei: cei necăjiți, cei trei, cei mai serioși

Ce-i: Ce-i cu hârtiile astea dezordonate?

Cele: cele întregi, cele zece, cele mai interesante

Ce le: Ce le pasă lor?

4. **Articolul posesiv-genitival** - însoțește un substantiv sau un pronume în cazul genitiv sau intră în componența pronumelor posesive (al meu, ai noștri) sau a numeralelor ordinale (al cincilea, a cincea)

	singular	plural
Masculin	a	ai, alor
feminin	al	ale, alor

OBS: articolul genitival se acordă în gen și număr cu substantivul regent, nu cu substantivul în genitiv

Ex: copil al mamei/ al tatălui/ al părinților/ al mătușilor
copii ai mamei/ ai tatălui/ ai părinților/ ai mătușilor

OBS: Atenție la ortograme:

al: Al meu e mai frumos.

a-l: Înainte de a-l chema, vezi dacă e acasă.

ai: Ai mers cu el. Tu ai experiență. Ai să mă chemi și pe mine?

a-i: Înainte de a-i cere părerea, vezi dacă e de acord.

ale: Ale noastre n-au venit.

a le: Pentru a le chema la noi, trebuie s-o întreb pe mama.